שלב ג' – הזדמנות שנייה ומישהו שמאמין

דף למורה · מתקנים עולם – מעשה אחד בכל פעם

המטרה: לדון בכוחו של מבוגר אחד שמאמין, לקרוא סיפור קצר ולחשוב איך אנחנו נותנים הזדמנות שנייה לאחרים ולעצמנו.

זמן: 16 דקות במערך 90 · 14 דקות במערך 45

מהלך

1. שאלות לפני הצפייה (2 דק'). מקרינים את סרטון הפתיחה מהקישור באתר (נפתח בחלון חדש).
2. דיון בשאלות אחרי הצפייה – במליאה או בקבוצות. מחברים למקורות "הוי דן את כל האדם לכף זכות" ו"במקום שבעלי תשובה עומדים".
3. קריאת הסיפור "המפתחות של החממה" ושאלות ההבנה (במערך 45 – קריאה בקול ושלוש שאלות בלבד).
4. תרחיש "התלמיד החדש" במליאה. סיום: מכתב תודה למבוגר/ת שהאמין/ה בי (אפשר כמשימת בית).

תשובות ודגשים

- שאלות ההבנה: 1. כי חשב שכולם כבר החליטו שהוא בעייתי · 2. נתנה לו אחריות על החממה · 3. על כך שראתה אותו עוזר בסבלנות לאחיו הקטן · 4. אמון ואחריות · 5. בניית מערכת טפטוף מבקבוקים ישנים · 6. נתן הזדמנות לתלמיד חדש שלחשו עליו
- שאלות פתוחות – כיוונים: למשל: עידן היה ממשיך "לשחק את התפקיד", מתרחק עוד יותר או עוזב; ייתכן גם שהיה משתפר – אבל בלי תחושה שמאמינים בו. | אמון של אדם אחד יכול לפתוח אפשרויות שלא האמנו שקיימות; "מפתח" = הזדמנות ואחריות. | תשובות אפשריות: הוא רצה שהמסר יהיה כללי; הוא כבר מרגיש שהשינוי שלו; ענווה. כל תשובה מנומקת מתקבלת. | שושנה חיפשה את הטוב בעידן (הסבלנות) במקום לשפוט לפי השמועות – זה בדיוק "לדון לכף זכות".
- תרחיש "התלמיד החדש": הבחירות הירוקות – פנייה אישית, עצירת השמועה, הזמנה לקבוצה.
- הסרטון: לא מזכירים בכיתה את שם האדם או את מקור הסרטון; מתמקדים ברעיון של מבוגר אחד שמאמין.

מסלול חנ"מ: דף העבודה מקוצר, עם פחות פריטים ואותיות גדולות. מומלץ לקרוא בקול ולעבוד בזוגות.

שימו לב לתלמידים שהנושא נוגע בהם. מקומות עזרה: פנו ליועצת, לנאמני החוסן המורים או לנאמני החוסן התלמידים.

שלב ג' – הזדמנות שנייה ומישהו שמאמין

צדה: רות ראש בן ישי

דף עבודה · מתקנים עולם – מעשה אחד בכל פעם

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

סרטון הפתיחה – לפני הצפייה

מה זה בשבילכם "הזדמנות שנייה"? האם כל אחד ואחת ראויים לה?

האם יש מבוגר/ת אחד/ת שהאמין/ה בכם – מורה, מאמן/ת, שכן/ה, בן/בת משפחה? (לא חובה לשתף)

אחרי הצפייה

מה היה רגע המפנה בסיפור? מה גרם לו לבחור דרך אחרת?

מה עשה המבוגר שהאמין בו – ומה הוא לא עשה?

איך הבחירה של אדם אחד להאמין בנער השפיעה על עוד הרבה אנשים בהמשך?

מקורות על הזדמנות שנייה

- "הֱוֵי דָּן אֶת כָּל הָאָדָם לְכַף זְכוּת." (פרקי אבות, פרק א) – לחפש את הטוב באדם ולא למהר לשפוט.
- "אַל תִּסְתַּכֵּל בַּקַּנְקַן אֶלָּא בְּמַה שֶּׁיֵּשׁ בּוֹ." (פרקי אבות, פרק ד) – לא לשפוט לפי המראה החיצוני או לפי מה שאומרים.
- "בִּמְקוֹם שֶׁבַּעֲלֵי תְשׁוּבָה עוֹמְדִים – צַדִּיקִים גְּמוּרִים אֵינָם עוֹמְדִים." (תלמוד בבלי, מסכת ברכות לד ע"ב) – מי שטעה ובחר לשנות את דרכו – ראוי להערכה גדולה.

יצרה: רוית ראש בן ישי

סיפור דמיוני. הדמויות אינן אנשים אמיתיים.

עידן הגיע לכיתה חדשה. כולם לחשו עליו שהוא "בעייתי". עידן התנהג בהתאם: איחר, צחק בשיעור ולא הכין שיעורים.

יום אחד המורה שושנה ביקשה ממנו להישאר. היא לא כעסה. היא נתנה לו מפתחות ואמרה: "אני צריכה מישהו אחראי שישקה את הצמחים בחממה. חשבתי עליך."

עידן הופתע. שושנה אמרה שראתה אותו עוזר לאח הקטן שלו בסבלנות. עידן לקח את המפתחות.

כל בוקר עידן הגיע מוקדם והשקה. הוא בנה עם חברים מערכת השקיה מבקבוקים. כשגדלו עגבניות, הוא חילק אותן בכיתה.

בסוף השנה עידן אמר בטקס: "לפעמים מספיק שמישהו אחד ייתן לך מפתח – והדלת נפתחת." ובשנה הבאה הוא עזר לתלמיד חדש בדיוק כמו שעזרו לו.

שאלות הבנה – הקיפו את התשובה

1. למה עידן התנהג בהתחלה בצורה "בעייתית"?

א. כי לא אהב את המורה למדעים
ב. כי חשב שכולם כבר החליטו שהוא בעייתי

2. מה עשתה המורה שושנה כשעידן נשאר אחרי השיעור?

א. נתנה לו אחריות על החממה
ב. נזפה בו ושלחה אותו למנהל

3. על מה ביססה שושנה את האמון שלה בעידן?

א. על הציונים שלו
ב. על כך שראתה אותו עוזר בסבלנות לאחיו הקטן

4. מה מסמלים המפתחות בסיפור?

א. עונש
ב. אמון ואחריות

5. איזה מעשה של עידן קשור גם לשמירה על הסביבה?

א. איחור לשיעורים
ב. בניית מערכת טפטוף מבקבוקים ישנים

6. מה עשה עידן בשנה שאחרי?

א. עזב את בית הספר
ב. נתן הזדמנות לתלמיד חדש שלחשו עליו

שאלות פתוחות

יצרה: רוית ראש בן ישי

1. מה היה קורה, לדעתכם, אילו שושנה הייתה רק נוזפת בעידן? כתבו שתי אפשרויות.

2. הסבירו את המשפט "לפעמים מספיק שמישהו אחד ייתן לך מפתח – והדלת נפתחת".

מכתב תודה

למי הייתי רוצה לכתוב מכתב תודה – מבוגר/ת או חבר/ה שהאמינו בי?

מה הוא/היא עשו (או אמרו) שעשה לי טוב?

מה השתנה אצלי בעקבות זה?

משפט אחד שאני רוצה לומר לו/לה: